

Bogu na čast,

GASILEC

bližnjemu na pomoč!

Izdaja odbor deželne zveze kranjskih gasilnih društev. — Urejuje tajnik Fran Ks. Trošt na Igu pri Ljubljani. — List izhaja poljubno po potrebi v nedoločenem času, vendar vsaj štirikrat na leto, in ga dobivajo člani zveze brezplačno. Oznanila stanejo cela stran: 37 K 60 h, 1/2 strani 18 K 80 h, 1/4 strani 9 K 40 h, 1/8 strani 4 K 70 h, pri večkratnem natisu primeren popust.

Cesarska jubilejska ustanova avstro-ogrskih zavarovalnic v podporo ponesrečenih gasilcev in njihovih zapuščenecv.

Tej cesarski jubilejski ustanovi avstro-ogrskih zavarovalnic v podporo ponesrečenih gasilcev in njihovih zapuščenecv, ki jo je ustanovilo več zavarovalnih društev leta 1873., je namen, resnično potrebnim in vrednim poklenim ali prostovoljnim gasilcem avstro-ogrške države, kateri so v izvrševanju svoje službe zadobili težko bolezen, se pohabili ali ponesrečili, oziroma njihovim zapuščenecv, dajati podporo.

Tisti, kateri hočejo imeti pravico do ustanove, se pozivljajo, naj vpošljejo svoje prošnje poštine prosto do konca meseca maja vsakega leta predsedstvu ustanove. Prošnja in vse priloge so kolka proste.

Prošnjam je priložiti naslednje priloge:

a) Izpričevalo načelnika gasilnega društva, da je oboleli ali ponesrečeni gasilec bil ud ali je še ud kakega domačega gasilnega društva,

b) zdravniško izpričevalo o načinu bolezni ali poškodb kakor tudi o tem, da je dotičnik to poškodbo pri gasilskem delu zadobil,

c) izpričevalo županstva (ubožno izpričevalo) o potrebi in vrednosti prosilca, kakor tudi natančno njegovo bivališče.

Prošnje za podporo enkrat za vselej se morejo kadarkoli vložiti in morajo biti opremljene z omenjenimi tremi prilogami, vsekakor pa je želeli, da se tudi prošnje za podpore vložijo do konca meseca maja vsakega leta pri ustanovi.

Prošnje je nasloviti:

Slavni upravni odbor cesarske jubilejske ustanove avstro-ogrskih zavarovalnic

Dunaj.

(Löbl. Komitee zur Verwaltung der Kaiser-Jubiläums-Stiftung österr.-ung. Assekuranz-Institute

in Wien.)

Prošnje in priloge, sestavljene v nemškem jeziku, je vpošlati do 24. majnika 1910. tajniku Troštu na Igu pri Ljubljani, da se odpošljejo pravočasno na svoje mesto, ker morajo biti vsaj 30. majnika na Dunaju.

Vodstvo zveze.

Cesarja Franca Jožefa I. jubilejna ustanova

za v službi ponesrečene gasilce, oziroma njihove vdove in sirote. IX. izkaz daril: Gasilci v Slavini mesto venca † Franc Deklevi 10 K, tovariš Petrič odkup od novoletnih voščil 5 K, tovariš Malenšek, Trebnje, nabral 6 K; gasilci Idrija 10 K, gasilci Duplje 3 K 70 h, gasilci Sezana 2 K 06 h, Ivan Debelak v spomin prijatelju † And. Oblaku 3 K, I. Štefin, Postojna, 50 h, Trošt dobiček zna-

kov 6 K 10 h; skupaj 46 K 36 h. Prej izkazanih 5388 K 58 h, torej dosedaj nabranega 5434 K 94 h. Po odbitku izplačanih dveh ustanov s 120 K, znašale so obresti za l. 1909: 133 K 67 h, je torej skupnega zaklada 5568 K 61 h. Zrno do zrna!

Gasilnim društvom!

Razposlali smo v začetku leta tiskovine v izpolnjenje in poštne položnice za vplačilo letnine. Mnogo društev se je odzvalo našemu pozivu, nekatera pa so nam poslala izpolnjene imenike brez letnine, druga pa zopet samo letnino brez imenika. Prosimo, da se nam pomanjkujoče dopošlje zaradi reda v poslovanju. Dalje prosimo tudi zaostale naročnike „Gasilskega koledarja“, da nam poravnajo dotične račune, saj moramo tudi mi vse točno plačati. „Gasilski koledar“ se še vedno dobi, sezite tovariši po njem, da bo vsaj večji prispevek za našo „Jubilejno ustanovo“. Tudi znaki so vedno v zalogi.

Na pomoč!

Zvezni poslovodja.

Slovenski gasilci!

V dneh 14., 15. in 16. avgusta 1910 bo v Ljubljani II. shod slovanskega gasilstva, spojen s slavnostjo 40letnice obstoja ljubljanskega prostovoljnega gasilnega društva in z zborovanjem naše slovanske gasilske zveze.

Na ta shod pridejo v velikem številu naši slovanski tovariši iz Češke, Moravske, Šlezije in Galicije, zato bodi tudi naša dolžnost, da jih v obilem številu dostojno sprejmemo in pozdravimo v naši mili domovini!

Prišli pa bodo tudi naši tovariši iz Hrvatske, Štajerske in Primorja, tako da bo v Ljubljani res pravi praznik združenih gasilcev, ki z vnemo delujejo v korist svojega bližnjega.

14. avgusta obhajalo bode naše najstarejše prostovoljno gasilno društvo svojo 40letnico in ta dan bo tudi zborovanje naše zveze, 15. bodo zborovanja tehnične komisije in odbora slovanske gasilne zveze, 16. pa izlet v Postojno.

Natančnejši spored se bo pravočasno razposlal in bo tako urejen, da bodo naši tovariši v enem dnevu lahko vse odpravili, da jim še prenočiti ne bo treba v Ljubljani.

Ko Vam to naznanjamo, Vas vabimo že zdaj, da se pripravite na to gasilsko slavnost, ki naj pokaže svetu, da so gasilci res važen faktor za dobrobit posamezniku in skupne domovine.

Na pomoč!

Vodstvo zveze.

Razpis.

Zvezni odbor razpisuje s tem tri „Cesar Franc Jožef I. jubilejni ustanovi“ pa 60 K, ki se izplačata dne 2. decembra 1910. Do teh ustanov imajo glasom določil pravice:

1. Onemogli v službi ponesrečeni ubožni gasilec, ki so bili v času ponesrečbe člani slovenskih zveznih gasilnih društev.

2. Vdove, oziroma sirote v službi ponesrečenih gasilcev.

Prošnje, ki jih je nekolikovane vlagati pri zveznem odboru do 30. junija 1910, morajo imeti naslednje priloge:

1. Potrdilo načelnika, da je bil onemogli ali zamrl član gasilnega društva, ki je v slovenski gasilski zvezi, in dokazilo ponesrečbe.

Ubožno izpričevalo županstva.

Na pomaujkljive ali zakasnele vložene prošnje se ne bode oziralo.

Vodstvo zveze.

Tovariši gasilci!

Spominjate se s ponosom navdušene udeležbe in krasnega uspeha prvega shoda „Združenja prostovoljnega gasilstva slovenskega leta 1903, te vznešene enerzijske in velikega dela, ki je bilo potrebno in tako lepo izvedeno z veliko navdušenostjo, ki je napolnjevala vse udeležence, posebno krasnega sprevoda po ulicah zlate Prage, kjer so doneli pozdravi za gasilsko idejo, sklicujemo vsled soglasnega sklepa odbora

II. shod

združenega prostovoljnega gasilstva slovenskega na dne 14., 15. in 16. avgusta 1910 v slovenski beli Ljubljani.

Drugič hočemo stopiti pred slovansko javnost, zdaj pred slovensko, da pokažemo mogočni razvoj prostovoljnega slovanskega gasilstva in dokažemo ljudomilo obče delovanje. Čemu svetu hočemo pokazati, kako daleč smo zadostili vzvišeni nalogi za mili narod kako tudi okrepili vzajemnost slovanstva.

Z zaupanjem hočemo stopiti na slovenska tla Kranjske, da pokažemo svojo solidarnost s slovenskimi tovariši, da vtrdimo krepko se razvijajočo vzajemnost.

Zatorej Vas vabimo, tovariši gasilci, na ta praznik slovanskega gasilstva. Častno moramo biti zastopani, geslo nam bodi „Kdor more, naj se odpravi v belo Ljubljano“. Res je dolga pot, a zanimiva; odškodovani bomo s krasnimi naravnimi čudeži, ki jih ima Kranjska, katere bodo zle naše oči.

Priglasujte svoje udeležbo, da bode vsaka župa častno zastopana na ljubljanskem shodu. Geslo naše bodi: na delo.

Na svidenje pri II. slovenskem gasilskem shodu v Ljubljani.

Zveza prostovoljnega gasilstva slovanskega.

V Brnu, meseca januarja 1910.

Starosta:

Karel Vozáb.

Tajnik:

Fr. Ks. Trošt.

Požar parlamenta v Konstantinoplu.

(Stricef ml.)

Tschiragan-palača, ki jo je pretklo leto novi turški sultan svojemu ljudstvu daroval za zborovanje parlamenta je, kakor brzojavke z dne 28. januarja naznanjajo, do tal pogorela. Ta palača je izmed najkrasnejših v Konstantinoplu a tudi zgodovinska, kakor bom v naslednjem opisal. Požar je nastal dopoldne ob 11. uri. Najprvo je zagledal nevarnost nemški konzul iz svoje palače, ki stoji v bližini pogorelega parlamenta na majhnem griču. Obvestilo se je takoj vojaško gasilno društvo — zakaj drugih nima to mesto — a so bili ovirani, ker je razsajal grozen južni veter. To velikansko poslopje je bilo v nekoliko minutah vse v plamenu. V nekaj urah so štrlele proti nebu še samo štiri stene parlamenta. Videlo se je skozi okno zgorele dvorane poslancev in senatorjev. Na lice mesta so prišli takoj vsi ministri in poslanci ter obupno gledali prizor. Sultan se je zjokal, ko je zvedel za nesrečo, a ljudstvo je vse potrto in razbranjeno. Palača leži ob reki Bosphorus in je v nji prebival prejšnji odstavljeni sultan. Ob 2. uri popoldne se vdere streha celega poslopja, dim in plamen šviga iz razvalin. Zgorela je cela

oprava, umetnine in druge stvari. Ob 9. zvečer se dim še vali iz razvalin, a severni del parlamenta je še v ognju, ki bo morbiti še le v jutro pogasjen. Zgoreli so večinoma vsi parlamentni akti kakor vsi budgetski akti. V Konstantinoplu je tudi nad 1000 ljudi nižjega sloja „Tobumbadschi“, ki nosijo na hrbtih ročne male brizgalne in se izdajajo kot prostovoljci, a to je največja sodrga, ki pri požarih kradejo in ropajo, kolikor morejo, katere je pa vojaški kordon kmalu odpravil in z bajoneti odgnal. Na pomoč je prišlo tudi nemško in italijansko vojaštvo, ki je bilo na morju usidrano, a zaradi velikega vetra niso mogli spraviti ladij v luko, ker je bilo morje jako plitvo. Moštvo ladje „Loreley“ pripoveduje, da ima nemška ladija veliko parno brizgalno z 8 cevmi in bi bili lahko v kratkem pogasili ves ogenj, a je bilo morje preplitvo. Vse ljudstvo je konsternirano. Ministrski svet je imel takoj sejo. Poslanec Dschahid predlaga da se parlament preseli v palačo Yildiz.

Ostala je od cele pogorele stavbe edino krasna fasada na sprednjem licu, ki je krasan izdelek iz mauriškega marmorja.

Poročevalec „Neue Freie Presse“ poroča: Desetkrat najmanj sem bil od vojaških kordonov zadržan, da nisem mogel do pogorišča, a ko sem se potem enemu poslancu legitimiral, sem vstopil na pogorišče. Videl sem na dvorišču obupane poslance v žalost vtopljene in marsikatera solza se je zabliskala v svitu ognja. Prišel sem po glavnem vходу tja. Prišel do severnega trakta, kjer je že zgorelo. Črez visoko zidovje vdarja gosti dim in neznosni dim tako, da sem se moral umakniti. Pred mano je stal kordon vojakov na dvorišču puške z nasajenimi bajoneti strlečimi smrtonosno v zrak. Videl sem, kako so vojaki, kar so mogli rešiti, reševali. Krasne srebrne kandelabre, zlate stole, preproge itd. V tem traktu je tudi pogorel brzojavni urad, ter električna centrala. Ogorki, ki jih je zanašal veter na okrog, so padali tudi na palačo prestolonaslednika, a ta je dobro zavarovana. Vsi principi so hoteli v palačo „Dolmabagsche“ sultanu sožalje izraziti, ko so zvedeli nesrečo. Sultan sam gleda iz svoje palače ta žalostni prizor in je jako potrto, zakaj pred malim časom je daroval to poslopje ljudstvu.

Načelnik in organizator vojaškega gasilnega društva grof Szcheny Pascha pripoveduje:

Dobil sem poročilo takoj po izbruhu požaru ob 11. uri v Tren-vojašnico, ter sem takoj pri oknu zapazil, da ni več rešitve parlamenta in da je izgubljen. Že pred mesecem sem predlagal v parlamentu, v katerem ni bilo nobenih ognjevarnostnih naprav, in zahteval 150 funtov za hidrante, a žalibog akt še ni bil rešen, zakaj ako bi bilo samo nekaj hidrantov, bi ne bilo prišlo do tako velike katastrofe, kar sem tudi na mestu javil ministrom. Tudi sem že dostikrat navajal, da potrebujem še moštva, da razširim vojaško gasilno društvo na celo mesto, na kar so mi zdaj ministri dali takoj na razpolago dva nova bataljona, ki bosta v kratkem izvežbana. Pri požaru je delovala edina parna brizgalna, ki jo ima mesto in 14 ročnih brizgalen. Parna brizgalna je stala ob morski strani in sesala morje. Videl sem, da ni več upanja še kaj rešiti, poslal sem polovico moštva domov, zakaj drugače bi v slučaju drugega ognja v mestu ne bilo nobenega gasilca.

Nadalje pravi, da ne veruje, da bi bil požar nastal pri električni centrali. Straže so pa naznanile, da je ogenj tam izbruhnil. Na vprašanje, ali je mogoče, da je bilo zažgano, reče, da je precej verjetno in to za to, ker je izbruhnil požar na več krajih.

Ponesrečilo je tudi nekoliko oseb, ki so obležale z zlomenimi udi na hodniku. Samo en sluga se je rešil, ko je iz drugega nadstropja skočil v skakalni prt.

Uničenje važnejših aktov.

Rešili so se samo dokumenti senata, a zgoreli so vsi arhivni in vsi budgetni akti.

Vodovod že dva dni prej ni nič funkcioniral. Vlada misli, da je mogoče, da so zažgali krovci, ki so popravljali streho. Ker je danes 19. januarja vsled armenskega praznika vse zaprto roma na tisoče in tisoče ljudi k mestu nesreče. Na pogorišče sta prišla tudi Mahmud Schefket-Pascha in veliki vezir. Tudi ladje „Bosphorus-družbe“ so prihitele na pomoč, a niso

mogle do obrežja zaradi močne burje, in so se tudi bali, da bi se ne poškodovali sultanovi vrti v Yildizu.

Policija in vojaštvo je imelo mnogo truda, da je ljudstvo obdržalo.

Škodo pri požaru parlamenta cenijo na 10 milijonov funtov, t. j. našega denarja 24 milijonov kron.

Nemški državni kancelar v Berlinu je bil prvi, ki je v imenu pruske države brzojavil sultanu svoje sožalje. Okolo parlamenta v mali oddaljenosti ležijo drug za drugo palače sultanovih princev.

Popis Tschirigan-palače in nje zgodovina (sedaj parlament).

Zgraditelj te palače je bil sultan Abdul-Aziz.

Ako se pelješ v Konstantinopol z ladjo po morju videl boš že od daleč krasno palačo, ki stoji tik morja. V bližini se še le razloči da reka Bosporus tu izvira v morje, ki veže Črno morje z Jadranskim. Vidi se cela črta majhnih hišic, ki so bele kot sneg in okrašene z bogatimi okraski. Kakor rečeno, prvi pogled gre človeku na to krasno stavbo, ki je bila opremljena leta in leta z najbogatejšimi stvarmi, ker je bil to sedež sultanov v prejšnjem času. Ljudstvo ga je nazivalo beli mramorni grad.

Turški arhitekt Serkis Biljan je zidal to palačo pod vodstvom Abdul-Azizom, takratnim sultanom.

Zidana je bila vsa v turški renesanci. Delo je iz samega turškega mramorja, a ne v tankih ploščah, temveč v velikih celih blokih, med katerimi se vrstijo mali in veliki stebriči. Ta fasada je pa najlepša, ki je rešena pri požaru. Cela ta palača obdana je od krasnih sultanovih vrtov. Na vogalu te palače proti „Ortakbi“ stoji obelisk, ki pravi, da je bil tu umorjen sultan Abdul-Aziz, sultan zgraditelj. Ta sultan je bil izmed najveselejših. Vedno je bil prav dobre volje in živel samo v veselju. Imel je čez 1000 žena, ki so švigale po hodnikih in sobah. Veselje je bilo povsod. Spilo se je kave na dan pri takih razmerah in ob vzdrževanju slug in drugih poslov več kakor en mesec v Konstantinoplu. Ko se je hči sultan Abdul-Aziza omožila, je dobila od njega 40 milijonov frankov.

Ljudstvo se je naveličalo tega potratnega ravnanja, postalo je nejevoljno, a ko je sultan to videl, je priredil petelinje bitke in borbe. Razdeljeval je takrat veliko visokih redov pri tej priliki, a vse ni nič pomagalo.

Prišel je čas, ko je uvidel Abdul-Aziz, da mu gre za glavo, podpisal je svoj odstop in poslali so ga v neki stari „Serail“ nasproti „Rtiču Dobre nade“. Tam ga niso pustili dolgo. Prepeljali so ga nazaj. Imel je še prepasano sabljo z brilantom, ki so mu jo takoj vzeli. Nekaj dni potem so mu zdravniki puščali kri, a so ga pustili izkravetati. Velik hrušč je bil v haremu, ko so to zvedeli, ali pomagalo ni nič, zakaj sto in sto žen je bilo izgnanih.

Naslednik Abdul-Aziza je postal Murad. Kraljeval je tudi v tej palači. Namesto veselega prejšnjega sultana je prišel za njim na prestol mlad, na duši omejen vladar, ki je v svoji krasni palači vsak kotiček ali mramorski kamen smatral za moršice. Mogočnejši so imeli vso oblast v rokah. Ker so ga pa hoteli rešiti Čerkessi, a se jim ni posrečilo, so ustrelili ministra Hussein in Mehmed Ruschdi. Zdaj ostavi ljudstvo tudi tega sultana in na njegov prestol pride njegov brat Hamid II.

Ta se je te svoje rezidentske palače ogibal zavoljo babje-verstva. A kmalu je tudi ta sultan postal jetnik in palača je bila njegova ječa.

Imel je same vohune v palači. Strežaji, ki so ga stregli kakor sluge, so bili sami vohuni. Ljudstvo ga je hotelo rešiti, a ministri so obkolili palačo z 10 m visokim zidom, ki ga še danes vidimo. Skrivali so ga, a ljudstvo, ki se je vozilo po ladjah, je videlo dostikrat sultana stati sključnega pri oknu. Nekega dne so ga našli mrtvega.

Predzadnji sultan je stanoval tudi v tej Tschirigan-palači. Tako je ta palača izvršila svojo zgodovino. In danes? Najlepša palača „Tschirigan“, prejšnje prebivališče sultanov, je daroval novoizvoljeni moderno izobraženi sultan ljudstvu. Le male izpromembe so se naredile, a nesreča ne miruje, palačo je uničil požar in ljudstvo žaluje.

Požar kraljeve palače v Atenah.

Požar kraljeve palače v Atenah dne 6. januarja t. l. je uničil celi srednji trakt gradu. Osebito je uničena dvorna kapela s prekrasnim oltarjem. Tudi prestolna dvorja je pogorela; posrečilo se je rešiti privatne spise kralja, arhiv in zgodovinsko imenitno vsebino spominske dvorane. Ljudje pri tem požaru niso bili v nevarnosti za življenje. O vzrokih, kako je nastal požar, še ni jasnosti. Govori se sicer o električnem spojnem toku, o napaki pri parni kurjavi in celo se domneva, da je nastal požar vsled sveče, ki jo je sluga pozabil vgasniti.

Kraljevi dvor leži južno-zahodno v mestu, vzhodno od akropola in ga obdaja velik park. Kralj je bil ob času izbruha ognja s svojo družino v poletni vili „Tatoi“ in je še ponoči prišel na požarišče.

Opazilo se je, da je atensko gasilstvo, ki je pač bilo hitro na mestu in delalo z vso močjo, vendar premalo izšolano. Ne odgovarja zahtevam, ki se nalagajo gasilstvu velikega mesta. Pri požaru je bilo tudi občutno pomanjkanje vode, kar je pripisovati slabim vodnim razmeram in je zbudilo veliko nevolje.

Ker je bilo ob izbruhu požara prav močno vetreno, se je razširjal ogenj z vso hitrostjo na severno-zahodni trakt in na veliki dvor, kakor tudi na izhodno krilo. Obe nadstropji v teh treh delih palače, sta bili tudi uničeni.

Poslopje kot državna last ni bilo zavarovano, pač pa pohištvo za 1.200.000 frankov. Po zadujih pozvedbah se je baje dognalo, da ni bil požar provzročen po zlobni roki, temveč je to pripisovati nesrečnemu slučaju.

Prizori iz požarišča.

Gosto stoječe vojaštvo in orožništvo je zavarovalo vse dohode k gradu in parku; ravnotako je velik prostor na trgu omejen. Na ta prostor prinašajo vojaki in uslužbenci rešene predmete. V notranjih prostorih je gnječa in vrvenje. Stopnišča so zastražena po grških vojaki. Mornarji letajo semintja, povelja odmevajo po hodnikih in z dimom napolnjenih vešah in dvoranah. Dvorni maršal z adiutanti, zapovedujejo mirno in previdno. Črez stopnišča, hodnike in parkete so napeljana vodne cevi. Čuje se vodni curek, ali vode je vedno premalo, vozički s sodčki, ki drže komaj po 100 l, se vedno prepeljavajo in to je smešno gledati v velikem mestu. Najbolj ohranjen je levi trakt, kjer se kopičijo rešeni predmeti. Južni trakt je podoben razvalini.

Na severnem traktu je središče drugega nadstropja popolnoma pogorelo. Drog zastave stoji obžgan. Čim bolj se bližamo pravemu požarišču, tem večja je vročina. Ostri dim nas peče v oči. Na več mestih je luč ugasnila, ker je električna naprava poškodovana.

Čuje se žvenket in razpok steklenin, prasketanje ognja po pohištvu, podiranje stebrov i. t. d.

Kralj in princea opazujejo grozni prizor, ki vprašujejo po marsikaterem jim dragocenem predmetu, od katerih je plamen veliko uničil. Skoro vsi zasebni kraljevi prostori so uničeni. Nerazumljivo je, kako da gradska straža in uslužbenci niso ognja zapazili, nego so bili šele od zunaj opozorjeni nanj.

Plamen je daleko razsvetljeval temno noč. Ljudstvo brez razlike strank je pomagalo pri gašenju, celo protidinastični poslanci. Škoda je neizmerna in šteje na več milijonov kron.

Cerkveni požari.

Med najnevarnejše požare se sme prištevati one cerkev, bodi si iz tega ali onega vzroka. Cerkve so obično visoke, posebno v večjih mestih niso samo zvoni, temveč tudi strehe silno velike in raztezne.

Skorom v vseh cerkvah so varnostne naprave proti ognju nedostopne, ali jih pa sploh ni; cerkve z varnostnimi pripravami se nahajajo redkokje.

Požari cerkev nastanejo navadno po streli, ali iz neprevidnosti pri popraviljanju streh itd.

Z ozirom na dejstvo, da so cerkvene strehe nedostopne in strme, treba prei mnogo časa, preden se more priti do njih in jih braniti in dušiti ogenj z večjo množino vode.

Odpomoč tem nedostatkem je važno vprašanje in prav nujno, da se pridenejo stavbi na več mestih železne cevi, ki sezajo do strehe in tudi visoko v zvonik.

Te cevi morajo vzdržati velik pritisk in biti preskrbljene z vijačnimi pipami na razdelnih mestih, da se lahko v potrebi na raznih mestih cevi privijejo. Take cevi končujejo s svečnikom na oglavju in imajo matično kapico.

Tu sem se privijejo cevi parnih in voznih brizgalnic, pa tudi vodopustnih nastavkov. Vodopustniki (hydranti) so se po izkušnjah izkazali za gašenje pri cerkvah kot nezadostni, ker mečejo vodo komaj 40 — 50 m višine in se v tej višini izliva brez vsake moči. Ni toraj mogoče močnega vodnega curka doseči iz počasnega izliva vode, zato je pri velikih stavbah vodovod največkrat nezadosten in nezanesljiv.

Bolje je vodovod napeljati naravnost v brizgalnico in s pomočjo te in cevi vodo v nastavljene stalne cevi, ki vodijo ob poslopju, brizgati. S tem se olajša delo brizgalnici, ki ji ni treba ob enem vode srebati, in voda se izmeta v precejšnji višini. Tem načinom se doseže pritiska do 10 atmosfer, kar omogoči srednje visoke cerkve v slučaju ognja dobro braniti. Pri višjih cerkvah je pa le delovanje s parno brizgalno uspešno, ki daje do 15 atmosfer pritiska. Umestno je pa, da se take vaje tudi preskušajo, kakor je to storilo dunajsko poklicno gasilno društvo na cerkvi sv. Štefana. Ta stavba ima varnostne naprave, namreč železne cevi, ki vodijo na cerkveno podstrešje in v zvonik in ki imajo spodaj 60 mm v višini 50 mm premera.

Gasilno društvo je napravilo poskus s štirimi parnimi brizgalnicami, te so se spojile z vodovodom in železnimi cevmi. Delovanje se je pričelo in vodni curek je dospeval iz ustnika še 2 m nad streho.

Pri drugem poskusu se je pa celo deseglo, da je voda brizgala pod pritiskom 18 atmosfer 10 m nad streho, kar je sploh velika delavnost parnih brizgalnic. Navadne naše parne brizgalnice sicer tega ne zmorejo, ampak premagajo največ pritisk 13 do 15 atmosfer; če se pa od njih več zahteva, morajo biti v to posebno prirejene.

Vendar je to le mogoče napraviti, koj ob prvem početku požara, ko se je pa ta razširil, je vsako delo brezuspešno in čuvati je le sosedna poslopja.

Cerkveni požari so res nekaj strašnega, ker se pri njem ne uniči samo poslopje, ampak razne historične dragocenosti in podobe.

S m e k a l.

Neprostopljiva provročitev požara po otrocih.

Veliko je vsakoletno število požarov, ki jih provročajo otroci.

V mnogih družinah, posebno na deželi, tudi v mestih v delavnih družinah, celo v hišah bogatinov, so otrokom žveplenke na razpolago.

Veliko požarov nastane po mladih kadileh, več še z igranjem z žveplenkami v sobah, na podih v hlevih, šupah itd., da celo mali vžig „ogunjčka“ v bližini poslopji, na vrtu, na robu gozda itd.

Na Bavarskem se vodi statistika o neprostopljivi provročitvi požarov po otrocih, katera kaže velikansko škodo. Koliko večja pa bi bila še škoda, če bi se vsi požari po otrocih dokazali. Na Angleškem se že desetletje vodi taka statistika in se je doznalo, da so v onih delih dežele požari provročeni po otrocih najgostejši, kjer je domača odgoja pa tudi šolska nedostatna. Tudi tam so požari številni, kjer nimajo otroci pravega ali le pomanjkljivo nadzorstvo. To velja posebno v industrialnih krajih, kjer je razen očeta, tudi mati podnevi na delu, bodisi že v tovarni, ali pa v navadni dnini.

O vprašanju glede požiga po otrocih, se je razpravljalo na važnih gasilskih shodih.

Praktični so bili v tem pogledu pač Buri v južni Afriki, ki so imeli postavo glede nepredvidnega ravnanja z ognjem in lučjo in ki je zopet uvedena. Prepoved kajenja do gotove starosti. shranjevanje žveplenk, nadzorovanje otrok, da ne provročijo požarov, so najvažnejši odlomki te prekoristne postave.

Ako vse bolj razmotrimo, pridemo slednjič do zaključka, da bi morale biti pri vsaki družini žveplenke pod ključem, ali vsaj na mestu, ki je za otroke nepristopno. Kje in kako naj se shranjujejo, naj določi ona komisija, ki ima nalogo pregledavati ognjišča in dimnike.

Hiša, šola in cerkev so v prvi, v drugi vrsti pa županstvo poklicani, da otroke nadzorujejo in poučujejo, da naj se z ognjem in lučjo ne igrajo, da ognja nikjer ne podnetijo. Starejši otroci naj bodo malim v zgled. Nadzorstvo se mora raztezati tudi na šoli odrasle otroke, pa tudi na vajence in mlade posle itd. Prav dober pomoček je organizacija mladenških gasilnih društev, pouk v telovadbi, s predavanji o označenem predmetu.

Napisi, podobe in enake stvari, ki okolo vise niso prav dober pomoček za ta pouk in se niso obnesle, kakor tudi ne enake naprave v varstvu ptičev; pač pa dobre razlage. V šolskih knjigah naj bi ne nedostajalo berilnih vaj o tem predmetu, kjer se otrok pouči in ostraši o zlih posledicah v primernih povestih.

Celo kazni, bi bile, če je potrebno, na mestu, sploh je vporabiti vse pomočke, da se omeje požari po otrocih.

Policijsko se je celo doznalo, da so osebe, ki so namenoma zažgale, vedno v svoji mladosti tudi z žveplenkami igrali.

Tudi gasilci so poklicani v to, da opozarjajo v družbah z besedo na nevarnosti po žveplenkah, pa se bo število takih požarov zmanjšalo.

Preobložitev brizgalnic.

Večkrat opazujemo, da ponekod preoblagajo brizgalnice z moštvo, kar je često vzrok nesrečam, ker nimajo ljudje, ako je brizgalna zasedena gotovega prostora, se nekako ob straneh obesijo in pri močnejšem sunku med vožnjo popadajo. Težke telesne poškodbe so že bile posledica take nepaznosti.

Tudi brizgalna trpi, če se obešajo ljudje na ravnotež, motovilo in drugam sede, ali na omariči. Popolnoma razumljivo je, da posestniki ne marajo dajati konj za vprego brizgalnicam. Brizgalna je samsobsebi že težka, ako se pa pelje na nji še 8 do 10 ljudi, je breme za dva konja preveliko, tembolj ker morata hitro voziti na pogorišče.

Sestav brizgalnice nam kaže, koliko ljudi se utegne peljati na njej. Navadno so štirje sedeži. Stojte na stranskih delih pri vožnji iz kraja, je prepovedati zaradi slabih cest, vodotokov in sličnega.

Celo na vozu za moštvo se pelje mnogokrat več gasilcev, nego je zanje prostora.

Pravilo, po katerem se mora vsako društvo ravnati bodi:

1. Nikdar naj se ne pelje več moštva, nego je prostora.
2. Skakati na voz in raz voz med vožnjo se ne sme.
3. Voziti se sme le v navadnem diru (trab), da zamore voznik konje vedno vzdržati.

Če ravnamo po teh pravilih, zgodilo se bo manj nesreč in tudi manj poškodb na orodju.

Kateri oddelek gasilnega društva je najvažnejši?

Kdor je imel priliko prisostvovati majhnemu ali večjemu zborovanju posameznih oddelkov gasilcev, je gotovo čul vprašanje: „Kateri je najvažnejši oddelek društva? Zdaj zakliče plezalec: „Mi, plezalci, imamo najtežjo nalogo; mi moramo v največjo bližino ognju, svoje življenje moramo zastaviti, da rešimo, kar je v nevarnosti!“ „To moramo tudi mi storiti!“ ga prekine rešilec. „Mi moramo tudi rešavati ljudi, dragoceno pohištvo, denar, listine itd. z nevarnostjo svojega življenja!“

Zdaj vstane s sedeža brizgalec in z jasnim glasom zakliče obema: „Kaj govorita vi dva plezalec in rešilec, kaj moreta storiti, če mi pridno ne brizgamo vode, brez nas ne more nobeno gasilstvo obstojati. Le voda kroti ogenj! Mi brizgalci smo pač najvažnejši oddelek!“

Končno se vsili reditelj k tem trem in reče: „Kaj hočete vi trije? Red je vsemu podlaga. Brez reda ne more delovati ne plezalec, ne rešitelj in tudi brizgalec ne. Le če je lep red na vežbališču in pogorišču, potem utegneta vsi mirno in z uspehom delati. Zato najprej mi in potem še le vi.“

Kdo od teh štirih ima prav? Vsem moramo pritrditi, kdor svojo nalogo prav razume in se zanjo navduši. Moramo pa tudi vsakega zavrniti, če prezira svoje tovariše in njihove oddelke in povišuje le sam svoj oddelek. Vsak oddelek ima vršiti svojo nalogo, vsak svojo dolžnost storiti, da celotno gasilstvo rešitev in gasitev ob požaru hitro, gotovo in koristno

zmora. Kakor mora biti pri uri vse v pravilnem stiku, da gre ura pravilno, kakor ne more en sam prst vsega storiti, ampak se medsebojno podpirati, da gre delo hitro izpod rok, ravno tako mora biti pri gasilnem društvu. Noben oddelek ne more brez drugega obstati, vsi so enako važni, zato se ne sme noben oddelek nad drugega poviševati in si svojiti pridevka „najvažnejši“.

Vsak gasilec tega ali onega oddelka ima predvsem nalogo, da se seznanjajo dobro z orodjem, s katerim ima delovati, imeti to vedno v redu, mirno in gotovo delovati, brez strasti. Mora se vaditi točnosti in redu, poguma in previdnosti in kazati pri vajah posebno pa pri požaru neutrudnost.

Ne sme pa misliti, da je s tem že svojo dolžnost storil! Plezalec mora prav dobro spoznati službo rešitelja in reditelja. Njemu ne sme biti tudi neznan sestava brizgalnice, ne sme mu biti to nepoznano orodje.

Ravnatoko mora znati ž njo ravnati, kot s svojo lestvo. Nasprotno morajo brizgalci, reditelj in rešitelj tudi biti seznanjeni z plezalsko službo. Vsak gasilec, bodi tega ali onega oddelka, mora poznati vsa dela v gasilstvu. Nikdar naj se ne čuje iz ust gasilca: „To mi ni nič mari, jaz nisem plezalec, rešitelj, reditelj ali brizgalec.“ Da pa vsak to tudi zna, mora predvsem pokazati dobro voljo in zato potrebne zmožnosti. Prvo mora tako pri vstopu doprinesti, zmožnosti pa si mora prisvojiti s pridnim vežbanjem. Vsako gasilno društvo si mora zastaviti nalogo, da svoje člane tako izvežba, da vsak gasilec povsod prime in sodeluje. Vaje ne smejo biti enostranske, posamezni naj se ne izvežba samo pri enem orodju, ampak vaja mora biti vsestranska, da more vsak gasilec z vsakim orodjem delovati, in da vsak to pozna.

Tem načinom bodo odpadle polagoma vse pritožbe na požarišču.

Prvi dospeli poprimejo se dela tam, kjer je največ nevarnosti, kjer je pomoč najbolj potrebna. Če so delo drugega oddelka vršili, odstopijo še le po tem, ko je dospelo dovelj tistega moštva, ki mu delo pripada. Če se tako opravlja gasilska služba in v ljubavi medsebojno deluje, tudi si šarži in moštvo, potem delamo po reku: „Eden za vse in vsi za enega!“

Požar v tovarni za lep.

(Stricel ml.)

Poročilo gas. in reševalnega društva v Ljubljani.

Ob pol 5. uri zjutraj januarja meseca je bilo gasilno društvo klicano telefonično k požaru v tovarni. Hotelo je oditi z znano hitrostjo, a prišlo je v neprimolike. Sneg, ki je prvo noč padel je bil tako visok, da ni bilo mogoče brizgalne odpeljati. Morali so vpreči štiri konje, da so s težavo in v koraku peljali brizgalno in šele v eni uri prišli do tovarne. Moštvo je korakalo za brizgalno in večkrat moralo riniti brizgalnico. Prišedši na lice mesta se je videlo, da gori srednji najnevarnejši del tovarne, kjer se je nahajalo $\frac{3}{4}$ vagona bencina. Bati se je bilo eksplozije. A ker je nočni stražnik takoj ventil bencinovega kotla odprl, je samo ves iztekel. Gasilci so napeljali takoj dve cevi in brizgalno postavili k velikemu rezervarju, ki jih je pri tovarni več. Pri delovanju brizgalne so pomagali tudi vojaki 17. pešpolka, kar jim gre v zahvalo. Vzlic temu da je imel ta oddelek tovarne, ki je gorel na obeh straneh požarne zidove, se je začel ogenj razširjati na sosedno streho, kjer je bila sušilnica kosti. Nevarnost je naraščala za celo tovarno. Vслед velikega snega — zakaj ponoči, ko ni bila cesta zorana in bil sneg skoro pol metra visok, se ni videlo ali je pred človekom cesta ali njiva — prišel je drugi tren in parna brizgalna z velikim naporom — vzlic štirih konj — pozno na pogorišče. Prišedši na pogorišče s parno brizgalno postavi se takoj k drugemu velikemu rezervarju ter stopi v 10 minutah v akcijo in meče zdaj iz štirih močnih curkov vodo v poslopje. Delo je bilo jako naporeno. Prvič je bil visok sneg, drugič je oviral delo precejšnji mraz in morali so vso streho, krito s samimi deskami strgati. V teku $\frac{1}{4}$ ure se je zdaj posrečilo požar sušilniške strehe ugasniti in vsakršno nadaljno nevarnost odstraniti. Omeniti moram nekaj gasilcev, ki so vzlic nevarnosti, ki je bila zaradi bencina prvi udrli z dvema cevema v dotični prostor. Po 6. urah delovanja je bila vsa nevarnost odstranjena. Ko so popokale cevi, v

katerih se je nahajal bencin, vzdignil se je plamen visoko v zrak in razsvetljeval okolico s krasnimi plavkastimi barvami. Parna brizgalna je delovala nepretrgoma osem ur. Potem je ostala straža 9 mož zvečer do 6. ure, druga se je menjavala do 10. ure v nedeljo zjutraj. Na licu mesta je bil gospod župan in policijski svetnik Lauter. Omenjati moramo še, da se čudimo, kako da v tako veliki tovarni nimajo nobene brizgalne ali hidrantov vkljub velikih rezervarjev, zato pa tudi delavstvo ni moglo ničesar rešiti.

Novice.

Prostovoljno gasilno društvo v Postojni je pri svojem občnem zboru dne 23. jan. t. l. izvolilo zveznega tajnika Franc Ks. Trošta vsled njega zaslug za gasilstvo sploh, ene-glasno svojim častnim članom.

Letošnje leto praznuje svojo 25-letnico šest prostovoljnih gasilnih društev in sicer: Bled, Bohinjska Bistrica, Borovnica, Šmartno pri Litiji, Verd in Višnjagora. Gasilno društvo v Borovnici je določilo dan slavnosti na dne 5. junija ono v Verdu na dne 4. julija 1910. Ozir naj jemljejo druga društva na ta dneva, posebno pa še na vsegasilski shod v Ljubljani dne 14., 15. in 16. avgusta. Tridesetletnico svojega obstoja pa slave: Postojna, Dolenjavas pri Ribnici in Domžale.

Umrli. V Škofji Loki je umrl zvesti in neutrudljivi blagajnik prostovoljnega gasilnega društva, tovariš Andrej Oblak, trgovec in posestnik v 30. letu svoje starosti, zapustivši mlado vdovo in hčerko. Pogreb dne 30. jan. je bil veličasten. Poleg velikega števila občinstva prišli so k pogrebu vsi domači gasilci, potem oni iz Sore, Stare Loke in Žabnice, da so izkazali posledno čast umrlemu tovarišu. Blag mu spomin!

V Hrušnji je pa umrl ustanovitelj ondotelega gasilnega društva Anton Milharčič, vesten in vnet gasilec in dolgoletni načelnik. N. v m. p.!

V Škofji Loki je tudi umrl najstarejši član in soustanovitelj prostovoljnega gasilnega društva Božidar Faul v 77. letu svoje starosti. Rojen na Češkem je prišel kot ključarski pomočnik v Škofjo Loko, postal je premožen obrtnik in posestnik dveh hiš, a je vsled nesreč obubožal, tako da je svoja stara leta preživel v ubožnici. Leta 1909. je dobil jubilejno ustanovo. Vrlemu gasilcu trajen spomin!

Prostovoljno gasilno društvo na Dobračevi je imelo dne 30. jan. 1910. svoj osmi redni občni zbor. Načelnik tovariš Jež otvori zborovanje s pozdravom na navzoče gasilce, in tovariša Fr. Primožiča kot župana in zastopnika občine.

Tajnik poroča o društvenem delovanju v pretečeni dobi. Društvo šteje 40 delujočih in 21 podpornih članov. Društvo je imelo 6 vaj, katerih so se gasilci marljivo udeleževali. Odbor je imel 6 sej, požarov ni bilo. Dne 1. avgusta 1909 je društvo priredilo slavnost o priliki blagoslovljenja nove brizgalne, pri kateri je nas razveselil z navdušenim govorom tovariš zvezni odbornik Iv. Debelak, načelnik gasilnega društva v Škofji Loki. Za olepšavo slavnosti poskrbele so naše vrle članice s svežimi šopki in vencii. Blagajnik izkazuje 1257 K 91 v dohodka in 1376 K 19 v stroška. Torej društvo dolguje blagajniku 118 K 28 v in posojilnici na Dobračevi 200 K, skupaj 318 K 28 v. Tajnik se spominja umrlih članov, posebno neutrujenega orodjarja tovariša Kopača, ki mu je nemila smrt pretrgala nit življenja komaj v 36. letu njegove dobe, kakor tudi podpornega člana Antona Jež in Neže Jež. Ostanjejo v spominu kot pravi dobrotniki društva; v znak sožalja vstanejo vsi člani s svojih sedežev.

Po predlogu tajnika je imenovalo društvo zaradi velikih zaslug za naše društvo častnim članom naslednje tovariše: Fr. Ks. Trošt, tajnik in poslovodja zveze kranjskih prostovoljnih gasilnih društev, tajnik slovenske gasilske zveze i. t. d., Iv. Debelak, odbornik zveze kranjskih prostovoljnih gasilnih društev, načelnik prostovoljnega gasilnega društva v Škofji Loki, in Iv. Jež, ustanovni načelnik našega društva, trgovec in posestnik na Dobračevi. Tovariš tajnik omenja kako je lepo, ako člani z veseljem nastopijo pri vajah in drugih nastopih, živimo med seboj v slogi, ker le tako delamo društvu in sebi čast. Po predlogu tovariša vodje plezalcev, se naroči mehaniška lestva.

Tovariš četovodja priporoča točnih in polnoštevilnih nastopov, odstranimo prazne izgovore, izgine naj grda mlačnost, drugače mora izgubiti i voditelj veselje do svojega posla. Sveltovalke odseka podpornih članic prosijo, da se društvo skupno udeležuje slavnostnih procesji in društvenih pogrebov, brez razlike stanu, kar se vzame v naznanje.

I. Gantar, t. č. tajnik.

Gališka deželna gasilska zveza je sklenila organizirati gasilna društva tudi v pomoč ob vodnih nezgodah, posebno pa tam, kjer so kraji ob rekah, jezerih in ribnjakih. Načelnik gasil. društva v Premislu bo o tem začel pouk v posameznih tečajih. Tudi pri nas bi bilo umestno.

Požar v deželni blaznici v Černovicah pri Brnu. Dne 9. svečna okolo popoldneva je začelo goreti v omenjeni blaznici. V blaznici oskrbujejo od začetka 1909. leta 21 letnega Franca Nemca, ki je bil že zaradi požiga v kazenski preiskavi. Omenjenega dne je ukradel več s pivom napolnjenih steklenic, ki ga je v kleti neopažen popil. Posledica temu je bila pijanost, ki jo je Nemeec hotel prespati in je zato iskal primerne prostora. Blaznik se sleče in splazi v leseno šupo, kjer je bila goved, pa tudi seno in slama. Ko leže, si prižge cigareto in tako zapali, bodisi, da je vrgel proč še gorečo žveplenko ali pa mu je cigareta pala v mrvo. Na obupne klice vdreta v šupo kočijaža, ki sta prala na dvorišču vozove, nista pa vsled prevelikega morečega dima mogla ničesar ugledati. Po vseh štirih se je nagi Nemeec ves opečen priplazil izpod šupe.

Naglo dospeli gasilci, so pri dohodu vdrli v gorečo šupo, iz katere pa so govedi že domači rešili. Po tričetrturnem delu so ogenj pogasili, in glej s strešno lepenko pokrita streha je bila domala nepoškodovana. Rešilna družba je blaznega siromaka za silo obvezala in prepeljala v bolnišnico, a težko, da bo okreval.

Vest o požaru v blaznici, je posebno zaradi nevarnosti kraja zbudila splošno zanimanje in ogorčenost pri občinstvu, posebno pa zaradi tam se nahajajočih blaznikov.

Sukno in platno za gasilske uniforme v veliki izberi in razni kakovosti ima tvrdka Feliks Urbanc v Ljubljani. Pošilja vzorce s cenovnikom in plačilnimi pogoji brezplačno.

Rokavice in kravate za gasilce ima v zalogi tovariš Anton Leutgeb v Ljubljani. Tovariši, naša dolžnost bodi, da podpiramo zaslužnega gasilca. Cene so nizke.

Ustanovljeno leta 1856.

Fran Doberlet

Ljubljana 13-2

Frančiškanska ulica št. 10.

Zaloga najrazličnejšega pohištva, od preproste do najfinejše oprave.

Dekoracije celih stanovanj.

Prvi pogrebni zavod na Kranjskem.

Prevzemajo se pogrebi tudi zunaj Ljubljane po najnižjih cenah.

Zaloga različnih mrliških krst od 6 kron naprej.

— Postrežba točna in solidna. —

J. S. Benedikt

Ljubljana, Prešernove ulice

tvorniška zaloga posamentirnega blaga in raznih potrebščin za gasilna društva.

Naramnice za gasilce docela po postavnem predpisu.

Gasilske čepice z medenim ali tudi z zlato-vezanim znakom.

Signalne vrvice, rokavne žnorige, rokavice, kravate itd.

Dobre konopne cevi, pasovi za moštvo itd.

Preskrbe se tudi vse druge potrebščine za gasilce po najnižjih cenah.

Za gasilna društva olajšalni plačilni pogoji; pri skupnem naročilu enakih vrst primeren popust.

Službeni red
in vadbeni predpisi za gasilna društva.

Priredil po A. C. Ahčinovem
zvezni tajnik Franc Ks. Trošt,

je izšel in se dobiva v Ljubljani pri M. Gerberju.

Cena vezanemu izvodu 70 h, po pošti 80 h.

Gasilski koledar
za leto 1910.

uredil tajnik Franc Ks. Trošt je izšel in se dobiva po 50 h komad pri M. Gerberju v Ljubljani.

Gasilci sezite po koledarju, čigar čisti dohodek je namenjen „Gasilski ustanovi“.

Naročila sprejema tudi zvezni tajnik.

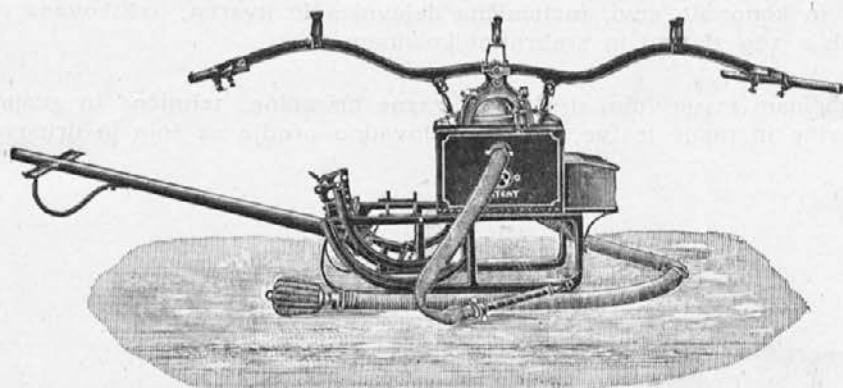
Strojnotvorniška družba „UNION“ na Dunaju.

(D. z o. z.)

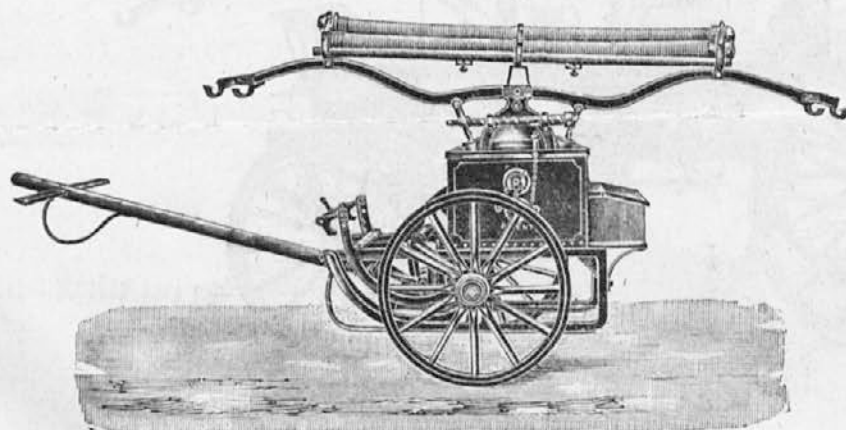
Pisarna in skladišče: Dunaj VIII/2, Hernalsergürtel.

Tvornice: Toplice in Sorgental na Češkem.

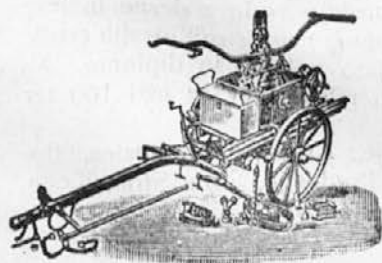
Novoustrojena patentovana sančna snemalna brizgalna s prosto se pregibajočo osjo in snemalnim kolesjem, najpripravnejša za hribovite kraje. En sam gasilec z lahkoto brizgo sname in zopet uredi.

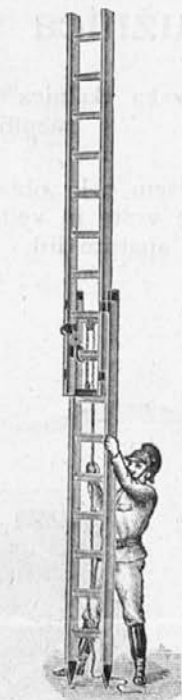
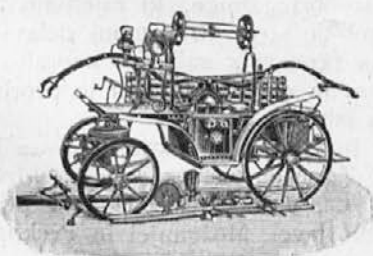
Kot sančna brizga.

Kot dvokolna vozna brizga.

Brizgalnice in vodonoši, dvokolesne in štirikolesne ali nosilne.

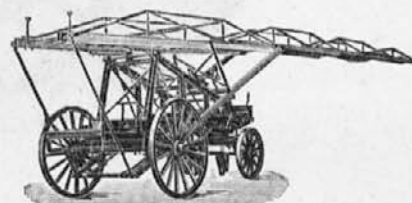

Raztegnjena.

Sklopljena.

Nosilne premikalne lestve.

Dvokolesne in štirikolesne premikalne lestve.

Strešne in kljukaste lestve.

Vsakovrstne osebne oprave.

➡ Cevi, konopne in lanene, sirove ali gumirane. Normalna spojila vijakov avstrijske gasilske zveze.

Popolna garancija! Nizke cene! Najuspešnejše delovanje! Lahki plačilni pogoji!

Ustanovljeno leta 1820.

Ustanovljeno leta 1820.

Priporočena tvrdka po češki zvezi gasilnih društev.

C. kr. priv. tvornica brizgalnic, hidroforov, sesalk, lestev, cevi in oprave za gasilce

Praga - Smihov

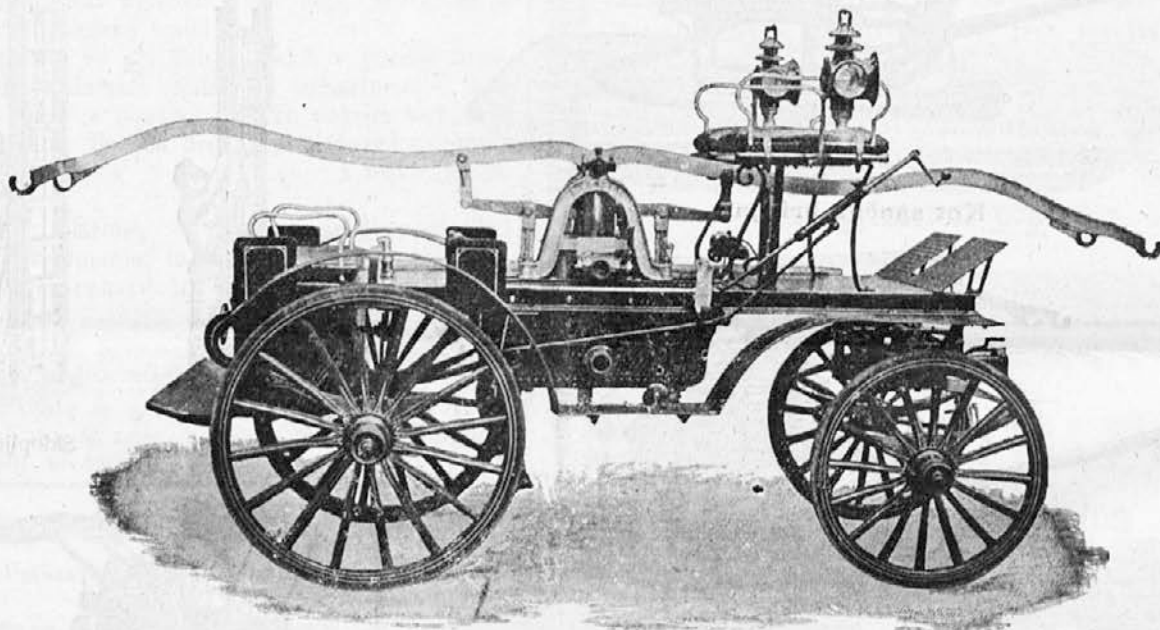
R. A. Smekal

Čeh blizu Olomuca

Podružnica v Zagrebu, Frankopanska ulica 9

Prva češko - moravska tkalnica lanenih in konopnih cevi, mehanična delavnica in livarna, odlikovana na raznih izložbah s 129 zlatimi in srebrnimi kolajnami.

Priporoča vsem c. kr. oblastem, občinam in gasilnim društvom, razne brizgalne, tehnične in gospodarske stroje vsake vrste in veličine, cevine in razne lestve, itd. — Telovadno orodje za šole in društva, motore, acetilinske aparate itd.

Najnovejši izum tvrdke R. A. Smekala so brizgalnice, ki zajemajo in mečejo vodo z desne in leve strani ter imajo ravnotež tako sestavljen, da potrebuje stroj 40% manj delavske moči nego stroji ostalih tvrdk. Ta izum je bil leta 1903. odlikovan v Pragi na razstavi z največjo nagrado: zlato kolajno in diplomo. Na Kranjskem, Primorskem, Štajerskem in Hrvatskem in ostalih deželah je prodanih teh strojev že nad 100 ter imamo od različnih gasilnih društev zelo laskava izpričevala.

Podružnica v Zagrebu je prodala takih brizgalnic na Kranjskem za kraje: Krško, Kostanjevica, Bohinjska Bistrica, Metlika, Šenčur, Koroška Bela, Zgornja Šiška, Dravljje, Idrija, Predoslje, Sora, Stob, Trzin, Žabnica, Royte, Velika Loka, Kamna gorica, Stožice, Valtavas in Št. Peter pri Rudolfovem;

na Štajerskem: Ojstrškavas, Gomilsko, Okoslavci, Možganjci in Prekopa;

na Primorskem: Kobarid, Idrsko in Bovec;

na Hrvaškem: Ravnagora, Delnice, Lipik, Dolnja Stubica, Požega, Kešinci, Samobor, Vrginmost, Lokve, Gradec, Ludina, Vrbovec, Koprivnica, Pakrac, Popovača, Stara Pažova, Dugoselo, Hlebenje in Sv. Ana.

Razen teh strojev izdelujemo zelo praktične male brizgalnice »univerzalke« na dveh ali na štirih kolesih, ki so za prvo pripomoč prav praktične, bodisi za gasilna društva ali pa za občine, ki imajo malo denarnih sredstev.

Dalje izdelujemo vse ostalo gasilno orodje in potrebščine kakor čelade, pasove, sekirice, ročne in mehanične lestve najnovejše vrste. Delavske in paradne obleke, čepice in gasilna znamenja po najnižjih cenah.

Občinam in gasilnim društvom olajšalni plačilni pogoji na obroke.

Za vse stroje se jamči pet let.